

ROLNICZY, HANDLOWY I PRZEMYSŁOWY.

Dnia 5 Lipca 1876 roku.

№ 27.

23 Czerwca (5 Lipca) 1876 r.

O plodozmianach.

(Dalszy ciąg. — Patrz Nr. 26).

1. Plodozmian trzyletni.

Jeden tylko przykład przytoczyć możemy, przykład p. Greenhill, w Essex, który przytacza Sinclair, a mianowicie:

1) Ziemiaki, 2) pszenica, 3) koniczyna.

Ziemiaki otrzymują bardzo silny nawóz, w skutek którego i działalność p. Greenhill, pszenica, jak mówią, wydaje 40 buszli z akra (13 korcy z morga). „To zmianowanie, dodaje p. Sinclair, było prowadzone na tém samym polu przez lat trzydzieści z rzędu z bardzo zadowalającym rezultatem i znajduje obecnie bardzo wielu naśladowców.“ Nie wspomina on jakiego gatunku jest ziemia. Przypnać wypada, że tam gdzie koniczyna może w ten sposób prosperować, nie można obmyślić korzystniejszego plodozmianu.

2. Plodozmian czteroletni.

Tu przedstawia się na pierwszym miejscu plodozmian angielski tak prowadzony:

1) Turneps, na silnym nawozie, starannie pielony i obsypany, spasiony na gruncie lub w oborze; 2) jęczmień; 3) koniczyna; 4) pszenica.

Plodozmian ten, który tak lekkomyślnie przytaczają jako najbardziej używany w Norfolk, przedstawia się tylko, że się tak wyrazimy wyjątkowo, i jedynie tylko w południowej części hrabstwa, gdzie ziemia jest ściślejza. Tylko taka ziemia może znieść tak częsty powrót koniczyny i pszenicy, jak to wykażemy mówiąc o plodozmianach sześciolletnich. Pomijając nawet tę niedogodność, niepodobna zaprzeczyć, że ten plodozmian produkuje wszystko co można wymagać od zmianowania bez roślin przemysłowych, i jego zwolennicy nie zasługują na nagang, że mu pozostają wiernymi jeżeli może być trwałym; ale obawiać się należy, że to może odbywać się w niektórych tylko miejscowościach. Ponieważ lepszy rachunek znajduje się w ziemniakach, aniżeli w zasiewie rzepy, można je postawić w to miejsce, ale ziemia więcej na tém straci aniżeli skorzysta, i plodozmian stanie się jeszcze mniej trwałym. Zdaniem naszym to znakomite zmianowanie zajmowałoby pierwsze miejsce pomiędzy plodozmianami, jak zmianowanie trzyletnie Schubarta w systemacie gospodarstwa zbożowego ulepszanego, gdyby doświadczenie nie wyrażało przeciwko jego trwałości.

W Szkocji, zmieniono podział plodozmianu czteroletniego, na gruntach turnepsowych w sposób następujący:

1) Turneps, 2) pszenica jara albo jęczmień, 3) koniczyna, 4) owies.

To zmianowanie, mniej wyczerpujące aniżeli każde inne, zasłużyło na liczne pochwały.

„Korzystne rezultaty z niego otrzymane, mówi Sinclair, dozwoliły dzierżawcy pracowitemu i rozumnemu, który trzymał dzierżawę za 375 rs., wziąć trzy inne dzierżawy, z których opłacał czynszu około rs. 20,000. Trudno byłoby znaleźć lepszą rekomendację dla danego systematu.

„Pszenica po turnepsie, nie powinna zadziwiać, ponieważ mowa tu jest tylko o pszenicy jaréj, albo też o pszenicy zimowej sianej w marcu; utrzymują, że na ziemi w ten sposób przygotowanej, częstokroć lepiej się udaje aniżeli jęczmień lub owies; ale tego wszystkiego można się spodziewać tylko od turnepsu spasionego na gruncie przez owce. Prawda, że ziemia urodzajna mogłaby tym sposobem stać się zbyt urodzajną i zboże w końcu by wylegało. Zaradza się tej niedogodności zabierając poprzednio część, niekiedy nawet połowę turnepsu, t. kim jednakże sposobem, ażeby pozostało na całym polu. Następnie urządza się hurtowanie i pozostała reszta spasa się na gruncie. W okolicach Edynburga następujący prowadzi się plodozmian:

1) Ziemiaki, 2) pszenica, 3) koniczyna, 4) owies.

Plodozmian ten jest bardziej wyczerpujący aniżeli poprzedni, i wtenczas tylko korzystny, jeżeli można sprzedać większą część ziemniaków i w zamian za to kupić nawozu. Stanowisko pszenicy jest zadziwiające. W Norfolk, naznaczono mu miejsce, i jak się zdaje słusznie, po koniczynie; ale w Szkocji doświadczenie wykazało, że plonem przygotowawczym najlepszym są ziemniaki i koniczyna siana w pszenicy najlepiej się udaje. Zdaje się rzeczywiście, że we wszystkich krajach gdzie ziemia i klimat, są raczej suche, aniżeli wilgotne, plodozmian ten zasługuje na pierwszeństwo przed Norfolkskim. Ziemiaki na silnym nawozie są w tej okolicy wybornym przygotowaniem pod pszenicę i miejsce owsa po koniczynie jest dla niego korzystniejsze aniżeli po ziemniakach, chociażby one były korzystne dla tych ostatnich. We Flandryi, miejsce owsa oznacza się po koniczynie, ponieważ znajdują, że każdym sposobem siany nie wydaje należytych plonów.

W innej części Szkocji starano się zaprowadzić plodozmian znakomicie bogatszy, a mianowicie:

1) Turneps, 2) pszenica, 3) koniczyna, 4) pszenica.

Nie szczędzono nawozu; zamiast sześciu wozów, które zazwyczaj dają się pod turneps, wywieziono dziesięć. Turneps został spasiony owcami na gruncie; na koniczynę wywieziono taką samą ilość szlamu morskiego, i pomimo tych wszystkich środków, nie otrzymano pożądaných rezultatów z zasiewania pszenicy co dwa lata. Po czterestu latach uśiowań, trzeba było się wyrzec powziętego zamiaru, albowiem plony w słomie były dostatecznie obfite, ale ziarno było lekkie i w niewielkiej ilości. Dowiedziono, że owies doskonale byłby zastąpił drugi plon pszenicy, i że chociaż nawóz robi wiele, ale nie robi wszystkiego.

W hrabstwie Kent znaleziono na bardzo silnej ziemi:

1) Ugor, 2) pszenica, 3) koniczyna, 4) pszenica.

Bezustannie udawanie się pszenicy przypisać tu wypada albo silnej ziemi, albo ugorowi, a prawdopodobnie obu tym przyczynom.

Na wyspie Tanet, znajdujemy na lekkiej ziemi:

1) Ugor, 2) jęczmień, 3) koniczyna, 4) pszenica.

Tu znajdujemy, przeciwnie systematowi Anglików, ugor zamiast roślin okopowych, co jest dziwnem dla A. Younga, dla tego też nie zaniedbuje zwrócić uwagi w tej okolicy, że nie ma lepszego przygotowania pod pszenicę, nad turneps spasiony na gruncie przez owce, następnie zaś koniczyna. Prawdą jest, że ugor powtarzany co cztery lata jest symptomatem równie barbarzyńskim jak i ten, który go wprowadza co trzy lata w naszym dawnym systemacie gospodarowania. Jednakże ten sam plodozmian istnieje na silnej ziemi Lincolnshire, i na silnej i urodzajnej ziemi w Suffolk. Rolnicy tego kraju powinni nam powiedzieć dla czego pro-

wadzą ten systemat i czy nie należałoby go przypisać rutynistom niemieckim.

W hrabstwie Wilts, urządzenie płodozmianów czteroletnich jest zupełnie różne. Ziemia tam jest zwirowata i piaszczysta.

1) Ziemiaki albo turneps, 2) pszenica, 3) jęczmień, 4) koniczyna.

Uderzająca jest uwaga, którą Young czyni w tej okolicy.

„Długo prowadzono, mówi on, na gruncie zwirowatym hrabstwa Wilts płodozmian Norfolkki: *turneps, jęczmień, koniczyna, pszenica*; ale ziemia nie była przez to strudzona i ciągle prowadzono płodozmian powyżej przytoczony.“ A więc ziemia nie była strudzona, a jednak tamten pierwszy zawiera zupełnie te same plony, tylko, że w innym porządku. Ztąd widzimy jaki wpływ wywiera właściwe następstwo plonów. Jednakże Thaer sądził, że *ziemiaki, jęczmień, koniczyna, pszenica*, powinny wydawać przynajmniej trzecią część więcej aniżeli *ziemiaki, pszenica, jęczmień, koniczyna*. Jakkolwiek znakomity agronom nie chce przyznać, że jęczmień może również dobrze udawać się po pszenicy, która następuje po ziemiakach, jak po ziemiakach bezpośrednio, co może również być zastosowane w wypadku, w którym ziemiaki są zastąpione koniczyną, musi jednak zgodzić się na to, że ziemiaki, które następują po koniczynie przewyższają pod względem ilości i jakości te, które następują po pszenicy, co także coś znaczy. Pozostaje wreszcie rzeczą wielce zagadkową, szczególnie na gruntach lekkich, czy pszenica po koniczynie ma wyższość nad pszenicą, która następuje po ziemiakach.

To samo napotykały w prowadzeniu gospodarstwa zbożowego w Hampshire:

1) Ugor, 2) pszenica, 3) owies, 4) koniczyna.

Ugor po koniczynie i koniczyna po owsie, a nie pomiędzy dwoma plonami kłosowemi, zdaje się, że powinny dać powód do uwag krytycznych. Jednakże jest prawdopodobnem, że koniczyna służy za pastwisko na wiosnę wtenczas, kiedy w tym miejscu przychodzi ugor.

3. Płodozmian pięcioletni.

Ponieważ dwa zboża w przeciągu lat czterech nie wystarczają dla rolników angielskich, w Berkshire dodaje się jeszcze jedno pole kłosowe. Z tego wynika:

1) Rzepa, 2) jęczmień, 3) koniczyna raz koszona, 4) pszenica, 5) jęczmień.

Płodozmian w Kent południowym jest następujący:

1, 2, 3) Jak wyżej, 4) bobik, 5) pszenica.

W niektórych miejscowościach Hampshire, płodozmian pięcioletni różni się bardzo od poprzedzającego w swoim układzie:

1) Rzepa, 2) pszenica, 3) jęczmień, 4) koniczyna, 5) owies lub groch.

4. Płodozmian sześcioletni.

Trudność, jaka zachodzi w tym, żeby ziemia wydawała koniczyne i pszenicę w ciągłym zmianowaniu czteroletniem, wprawiła zwolenników tego systematu w wielki kłopot, i największy jego zwolennik Artur Young, nie może tego ukrywać; ale zamiast porzucić ten sposób postępowania, co bez zaprzeczenia byłoby najwłaściwszem, postaral się go zmienić za pomocą różnych środków, jak cykorya i pszenica, surrogaty które we wszystkiem się nadają. „Probowano, mówi jedno ze sprawozdań przedstawionych kancelaryi rolniczej, rozmaitych systematów w Northumberlandzie, a pomiędzy innemi płodozmianu tak zalecanego: *turneps, jęczmień, koniczy a, pszenica*, aż do tej pory, dopóki plony, a zwłaszcza koniczyne i okopowych, nie zaczęły zmniejszać się widocznie, do takiego stopnia, że trzyletnie pastwisko zdołało je doprowadzić do pierwotnego stanu.“ Iony Anglik, Moseley, mówi również: „Zmianowanie: *turneps, jęczmień, koniczyna, pszenica*, mogą być dobre w innych miejscowościach, ale u mnie, w hrabstwie Suffolk, koniczyna chybiła już dwa razy, i pszenica nie urodziła się, jak tego się spodziewano, i dla tego postanowiłem je zmienić.“ Cóż przeto należy myśleć o płodozmianie, przy którym nie można liczyć ani na okopowe ani na koniczyne, ani na pszenicę. Lichy rezultat z powodu przyjęcia tego systematu w Hofwyl, a przynajmniej w tym co się tyczy koniczyne, jest znany.

Bardzoby zbłądził ten kto by przypisywał pewnej prowincyi w której gospodarstwo może służyć jako wzór, jak Norfolk, systemat tak losowy, chociaż od niej otrzymał nazwę. Tylko w części południowej, urodzajniejszej aniżeli inne, która stanowi jedną dziesiątą całości, zatrzymano gospodarstwo czteropolowe. Dziewięć dziesiątych przyjęły, więcej aniżeli od pięćdziesięciu lat, płodozmian sześciopolny, który najłatwiejszy jest na grunta piaszczyste, a mianowicie:

1) Turneps, 2) jęczmień, 3) koniczyna i rajgras raz tylko koszony, 4) pastwisko, 5) pszenica, 6) jęczmień.

Jedna dziesiąta część obsiewa się niekiedy grochem, wyką, owsem, tatarką; a ponieważ płodozmian ten nie jest tak korzystny dla czystości ziemi jak płodozmian czteropolowy, ta część dziesiąta często pozostawia się ugorom. „Tutaj to, mówi Marshall, gospodarstwo norfolkskie znajduje się w całej czystości i długoletnie doświadczenie dozwoliło ocenić korzyści systematu tak odpowiedniego na grunta piaszczyste i nie bardzo głębokie.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Wpływ wielkości ziemniaków na plon.

(Dokończenie. — Patrz Nr. 26.)

Co do prób opisanych, jeszcze powiedzieć muszę, że zasłonięcie nie trwało tak długo, ażby się z niego jaka choroba wywiązała. Z natury rzeczy wynika, że pędy nadziemne ziemniaków zasłoniętych dłuższymi się stały, niżeli pędy ziemniaków niezasłoniętych, natomiast jednak były wtlejszemi, mniej buremi niżeli niezasłonięte. Prędko atoli przyszły do siebie, skoro zaprzestano rozpinać nad niemi prześcieradło, pozostawiając je pod bezpośrednim wpływem słonecznego światła.

Choroba ziemniaków (Perenospora) w pierwszym roku tylko w bardzo słabym stopniu, w drugim prawie wcale się nie pojawiła, i tak w pierwszym, jak w drugim tylko ją spostrzeżono na liściach. Ztąd też nie można przypuszczać, aby znacznie wpłynęła na zmniejszenie plonu.

Próby te zdaje się służyć mogą za dowód, że wpływ objętości ziemniaka zasadzonego na plon jest tym większy, im roślina w początkach rozwoju swego dłużej jest wystawioną na chłód i brak słonecznego światła, że zatem sadzenie wielkich ziemniaków daje lepszą gwarancję na dobry urodzaj, niżeli sadzenie małych ziemniaków, lub kawałków. Z tych prób także się pokazuje, że nawet pod korzystnymi warunkami plon wynagrodzi większy koszt, połączony z sadzeniem całkowitych ziemniaków, albowiem w roku 1873 zyskano 1 kilogr. więcej ziemniaków bez zasłony, a z 24 krzaków wybrano 2 kilogr. więcej, niżeli z ziemniaków pokrajanych. Rezultat ten atoli nie wklucza możliwości, żeby pod bardzo korzystnymi warunkami ziemniaki pokrajane nie mogły przynosić większego zysku niżeli całkowite.

W drugim roku przy wykopywaniu starannie szukano starych ziemniaków, ponieważ przypuszczano, że zaciennione ziemniaki znacznie więcej wyzyskały nasienniki ziemniaczane, niżeli niezaciennione, i że dla tego pozostałe po ostatecznych znacznie lepiej się konserwowały, niżeli macierze pierwszych.

Tak atoli rzeczy się nie miały. Po niezaciennionych, jak po zaciennionych wydobyto niektóre dość dobrze zachowane stare ziemniaki, kiedy w ogóle po jednych jak po drugich tylko znalezione próżną lupinę, a częstokroć i tej znaleźć nie było można. Pod tym względem nie było różnicy między zaciennionymi i niezaciennionymi rzędami.

Zdaje się, że rozkład większy lub mniejszy starych ziemniaków raczej od ich struktury, a zatem od przymiotów indywidualnych, lub też od przypadkowych przymiotów gruntu zależy; być też może, że te i niezbadane dotąd przyczyny zewnętrzne na ten rozkład wpływają.

(Ziemianin).

ROZMAITOŚCI.

Kobylińskiego wybieracz do ziemniaków. „Land und forst-wirtschaftliche Zeitung“ wyraża się bardzo korzystnie o maszynie do wybierania ziemniaków Kobylińskiego, która przy zaprzęgu 4ch średnich koni wydobywa ziemniaki wraz z wysokimi zwiędłymi łętami na powierzchnię ziemi; tylko gdy konie bardzo prędko chodzą, zasypuje niektóre. Na dzień wybierze się tą maszyną przy 24 zbieraczach 5 do 8 morgów ziemniaków. Koszta czterech koni sówicie się opłaca przez to, że maszyna ta ziemię tak przerobi jak żaden z naszych plugów nie jest w stanie, dla tego orać już przed zimą nie potrzeba. Nawet przy bardzo zaperzonej ziemi okazała się ta maszyna praktyczną i wszystkie ziemniaki w redlinach co do jednej wyrzucała na wierzch; trzeba tylko dopilnować ludzi, aby dobrze zbierała.

Kwas salicylowy jako środek do zakonserwowania masła. Chcąc masło na dłuższy czas zachować, używa się z dobrym skutkiem do przymieszki kwas salicylowy w stosunku jak 1 do 100, przyczem naczynie napełnione masłem polewa się roztworem skoncentrowanym salicylu. Masło zachowuje przytęm swój kolor, ale traci smak dobry i staje się zdatnym tylko do kraszenia. Do dalekich przesyłek najlepiej użyć pudełek z drzewa bukowego, w których masło z dodatkiem $\frac{1}{1000}$ kwasu salicylowego, na spodzie i na wierzchu pokrywa się płatem, zamaczanym w roztwornie salicylowym.

Środek radykalny przeciwko grzybom w mieszkaniach. Najlepszym, wypróbowanym już dostatecznie a niekosztownym wcale środkiem przeciwko grzybom w mieszkaniach, są odpadki od fabrykacyi sody, czyli wapno sodowe (Soda kalk). Sposób jego użycia jest następujący:

Podłoga się odrywa i znajdująca się pod nią wilgotna zazwyczaj ziemia wyrzuca się przynajmniej tak głęboko, aby przy położeniu nowej podłogi drzewo nie dotykało starej ziemi. Przy murze jeszcze sztych jeden więcej ziemi się wyrzuca, wapno z muru aż do 6ciu cali nad podłogą się odrapuje, mur potem starą miotłą dobrze obmiana, fugi żelazem się wydrapuje i cały mur dobrze się obrzuca mieszaniną z wapna, i zamiast piasku wapnem sodowem. Z wapna sodowego wybiera się największe kawałki i sypie się na około muru aż do wysokości podłogi, około 6 do 12 cali szeroko, stosownie do tego jak materyał starczy. Ku środkowi pokoju nie potrzebuje warstwa wapna sodowego być tak grubą; na wierzchu sypie się drobne pozostałości sody, poczem się kładzie podłoga. W tym celu używa się niemięłone surowe wapno sodowe, którego centnar płaci się zwykle po 30 fenigów.

Jaki skutek wywiera pasza na jakość mięsa wieprzowego podaje w wiedeńskiej gazecie gospodarskiej Anglik Bæwer następujące doświadczenia:

Najsmaczniejsze i najcięższe mięso wydają świnie tuczone mlekiem. Potem najkorzystniejszem jest tuczyć świnie kukurudzą, jęczmieniem, owsem i grochem. Od ziemniaków jest mięso luźne, lekkie, niesmaczne i traci dużo przy gotowaniu. Przy żywieniu otrębami staje się mięso żółtym i również niesmacznym, także i od kuchów. Bób wydaje twarde, niestrawne i niesmaczne mięso.

Próby uprawy różnych gatunków żyta. Na ziemi silnej, piaszczysto-gliniastej, pognojonej 120 centaarami gnoju owczego na morg, odmierzono 5 kawałków i obsiano pięciu różnemi gatunkami żyta. Wypadek sprzętu w ziarnie i słomie był następujący:

Sprzęt z morga.

Rodzaj żyta	w ziarnie	w słomie
Kamieńskie	1056 funtów	2229 funtów
H szpańskie podwójne	1015 „	2542 „
Pirnajskie	966 „	2114 „
Proboszczowskie	847 „	2454 „
Siew własny	732 „	2550 „

— **Żyto Correns.** Żyto Correns wymaga dobrej ziemi, posiada znaczną siłę krzewienia się, dla tego można je rzadziej siać, niż inny gatunek żyta; przy dobrém namierzwieniu wydaje i na średniej ziemi zadowalający sprzęt. W porównaniu z żytém proboszczowskiem rozwija się wcześniej i ma grubszą słonę, mokość również mu szkodzi.

Żyto Correns, siane pod dryl, wydało przy pewnej próbie 42k szefla ziarna i 25 mendli słomy z morga.

Zabezpieczenie drzewa przed wpływem wilgoci. Chcąc drzewo zabezpieczyć przed szkodliwym wpływem wilgoci, należy takowe kilkakrotnie gorącym werniksem z siemienno oleju posmarować. Lepiej drzewo w werniksie gotować, co jednak tylko jest możliwem, jeżeli kawał nie wielki. Tak przygotowane drzewo nierównie lepiej opiera się wpływowi wilgoci, niż zwykłym sposobem pokostowane. Sposób tu podany z łatwością dałby się zastosowywać do ochrania drabinek i części wozów, oraz innych drewnianych części naszych narzędzi rolniczych.

Sprawozdania tygodniowe:

Domu Komissowego Banku Galicyjskiego w Gdańsku.

Gdańsk 24 czerwca 1876 r.

Powietrze mieliśmy w tym tygodniu ciepłe i piękne lecz suche. Widoki na dobre żniwo i nadal pozostały te same, lecz deszcz ogólnie jest pożądany, gdyż ziemia zbyt wyschła po upałach dwóch ostatnich tygodni i przez suchy wiatr północny. Stan pól żytaich jednakowoż nie wiele jest obiecujący.

W Anglii znacznie się zasiewy poprawiły pod wpływem ciepłego powietrza połączonego z deszczem; w skutek tego są nadzieje obitego żniwa pszenicy i jęczmienia, tak, że targi tautejsze miały mimo dużego dowozu pszenicy obcej znowu usposobienie spokojne. Dowozy pszenicy krajowej kupowano po nieco niższych cenach; pokup pszenicy obcej i teraz był mały, tak, że właściciele dość znaczne ustępstwa robić byli zmuszeni. Mianowicie dowieziono wiele pszenicy z Ameryki i Rosyji, niemniej też z Australii i Indyj. Znaczniejszej niżki cen pszenicy w Anglii nie można się spodziewać, gdyż spekulanci tamtejsi nie zakupują jej, a potrzeby konsumcyi są już dosyć zabezpieczone do nowego żniwa obitemi dowozami, które częścią już nadeszły, częścią są w drodze. Pszenica nasza z nad Bałtyku nie ma w Anglii pokupu, i ceny tutejsze są stosunkowo zbyt wysokie, aby tam dotąd wywozić można. Z Londynu donoszą o słabym popycie na targu poniedziałkowym i środowym przy zniżających się cenach. Dowozy pszenicy w ostatnim tygodniu tam dotąd wynosiły 45,627 kw., a w tym tygodniu do środy 22,440 kw. W Liwerpolu osiągnęły ceny pszenicy zagranicznej niżkę o 1 p. W Hull pozostała pszenica krajowa niezmiennie, obca zniżyła się w cenie. W Leith notowano pszenicę szkocką o 1 p. niżej. W Nowym-Yorku spadły ceny pszenicy i mąki. Z Ameryki potwierdzają na nowo nadzieje bardzo korzystnego żniwa pszenicy. We Francyi wpłynęło na zasiewy powietrze obecne jeszcze korzystniej jak w Anglii; w skutek tego są targi tautejsze spokojne i bez żadnej tendencji przy cenach niższych. W Paryżu osiągnęły notowania pszenicy i mąki niżkę. W Belgii spadły ceny. W Holandyi były targi bez obrotu przy niższych cenach. Nad Renem pokup słaby. Niemieckie i Austro-węgierskie targi bez obrotu pomimo zniżonych cen; Berlin notował także niżkę.

Na naszym targu zbożowym było usposobienie słabe; eksport mały. Obrót ogranicza się tylko na małych partyach po cenach niższych stosunkowo do cen zeszłego tygodnia. Sprzedano w tym tygodniu 1450 ton pszenicy, pomiędzy niemi 3012 stariej. Żyto, którego 125 ton sprzedano spadło także w cenie. Jęczmień miał obrót tylko w dużym gatunku.

Sobota 1 lipca 1876 r.

Placono:	wagi hol. fun.	marek
Za tonnę czyli 1000 kilogr.		
Pszonicy letniej	128	205
„ jasnej, polskiej porośniętej	122—123	195—201
„ jasno-pstrój	126—129	211—218
„ jasno-pstrój, szklisty	129—130	216—222
„ wysoko-pstrój	132—133	230
Zyta krajowego	124—126	169—172½
„ polskiego	122	164
Jęczmienia dużego	117	165

Aleksander Makowski i Sp.

Doma Komissowego Banku Galicyjskiego w Królewcu.

Królewice 25 czerwca 1876 r.

W tym tygodniu było powietrze znacznie chłodniejsze niż w poprzednim, brakuje tylko ciągle deszczu. Przyjąwszy, że posucha obecna długo już nie potrwa, możemy wszelkie pesymistyczne zdania o przyszłych urodzajach uważać jako bezpodstawne.

We Francji wprawdzie gospodarze są przygotowani, że żniwo o 2—3 tygodnie się zwlecze, spodziewają się jednak średniego zbioru. Z Węgier i Niemiec brzmia wiadomości również pomyślnie. Hollandya donosi o znacznym polepszeniu się pól żytnich. U nas oziębiło się powietrze przy szybkim postępie wegetacji. Termometr wskazywał 12—18°—barometr 27¹⁰, 28⁴, 28^{3/4}, 28^{1/2}. Wiatr północny, wschodni i północno-wschodni.

Ruch zbożowy nie ożywił się na żadnym z zagranicznych targów. Znaczne dowozy na targi zachodniej Europy przewyższają potrzeby, a do Londynu nadeszło w środę 29 ładunków obcej pszenicy. Na targu paryżkim wpływały niepomyślnie na tendencję znaczne ofiarowania mąki i spowodowały małą zniżkę cen pszenicy. Targi niemieckie nie utrzymały się w dotychczasowym usposobieniu. Berlin jest przepełniony rossyjskim ziarnem, które dla braku popytu zostaje w większej części niesprzedane. Ceny terminowe wprawdzie chwiejne, utrzymały się jednak w dotychczasowej wysokości.

Na tutejszym targu dowóz z Rosyji był znów znacznie większy niż w zeszłym tygodniu, mianowicie żyta; obrot był jednak mierny, ponieważ większą część dowozu musiano użyć na pokrycie sprzedaży porobionych.

Pszonica w ziarnie krajowym mało dowieziona znajdowała razem z piękną rossyjską łatwe umieszczenie na cele eksportowe. Średnie i liche gatunki rossyjskiego ziarna były zaniedbane, i tylko przy ustępstwie 4—5 mark możliwe do umieszczenia.

Zyto niezmiennie. Owies z początku osiągał ceny zeszłotygodniowe, w końcu tygodnia jednak obniżył się w cenie.

Jęczmień bez obrotu. Groch tylko w mniejszych partych był do umieszczenia. Spirytus miał mdłe usposobienie przy nieznacznym obrocie.

Dowóz wełny wynosił do dziś około 16,000 centnarów. Z powodu niepomyślnych wiadomości z targu londyńskiego musieli sprzedający porobić znaczne ustępstwa i płacono w końcu za przedni towar talarów 54—59, średni 52—56, za 106 funtów cłowych. Wełna niemyta osiągała 20—24 tlr.

Placono za tonnę—1000 kilogramów wagi hol.		
Pszonicy wyboro. białą	127—129 f.	197—218 m. 120—133 kop. pud
„ białą	118—126/7 f.	177—194 m. 108—119 „
„ czerwoną	118/9—128 f.	166—195 m. 101—119 „
Zyto	111—122/3 f.	128—156 m. 78—95 „
Jęczmień browarny		128—148 m. 78—90 „
„ na paszę		128—146 m. 78—89 „
Owies		128—166 m. 78—101 „
Groch biały		168 m. 103 „
„ zielony		164—188 m. 100—115 „

J. Roehr.

W bieżącym tygodniu mieliśmy również powietrze piękne i ciepłe, dopiero dziś w nocy spadł ulewny deszcz połączony z grzmotem i błyskawicą. W polu zaczyna już żyto dojrzewać, lecz w tym ziarnie spodziewają się tylko miernego sprzętu, natomiast obiecuje pszenica dobry sprzęt tak w ziarnie jakoteż co do ilości.

W Anglii była w tym tygodniu także piękna i ciepła pogoda, w skutek tego spodziewają się tamże dobrego żniwa pszenicy, jakkolwiek zaprzeczyć nie można, że w jesieni znaczną część roli uprawionej pod pszenicę musiano zaorać. Targi pszeniczne w Anglii były w tym tygodniu prawie zupełnie bez interesu, a ceny w skutek nadeszłych znacznych ładunków zoów się o dwa szyl. na kwarterze obniżyły; konsumenci tamtejsi kupują bardzo oględnie i tylko co najpotrzebniejsze na chwilowe potrzeby, gdyż wiadomości nadchodzące z Ameryki, przedewszystkiem z Kalifornii, chwalą tam piękny stan pól pszenicznych i spodziewają się nader urodzajnego żniwa; zdeje się więc być pewnym, że dowozy pszenicy do Anglii będą w przyszłym roku znów bardzo znaczne.

Sprawozdania targowe z Londynu, Liverpool, Hull i Leith donoszą nam o niższo cen pszenicy. W Nowym-Yorku pozostały ceny pszenicy i mąki bez zmiany. Transakcje zbożowe we Francji, Belgii i Hollandyi były nader ograniczone, a ceny cokolwiek się obniżyły. W Kolonii notowano niższe ceny na termina, i tak samo z Berlina donoszono nam codzień o niższo cen, dopiero wczoraj się ceny te cokolwiek ustaliły.

Jak lichy nasz targ pszeniczny w ostatnim tygodniu był, ztąd najlepiej się pokazuje, że 315 ton tylko w całym tygodniu sprzedać zdołano. Ceny przytęm włącznie 5 mr. na tonnie w ostatnim tygodniu od ostatniego najwyższego stanu w końcu maja o 12—15 mr. na tonnie spadły. Pomimo to nie ma najmniejszej chęci do kupna, mianowicie z tego powodu, że niemożliwym jest chwilowo zagranicą cokolwiek sprzedać. Konsumeya miejscowa również żadnej nie okazuje potrzeby. Aby się interes ten wkrótce poprawił, nie ma chwilowo żadnych widoków. W końcu były ceny następujące:

Tonna z 2000 f. celn.=2442 f. pudowych	Marek	waga hollen.	korzec polski 242 f. pudow. rs. i k.
Pszonica			
cz. pstra i jas. poros.	198—200	124—128	7.39—7.46
„ pstra	202—203	127—128	7.53—7.57
„ jasno pstra	208—210	125—126	7.76—7.83
„ wysoko pstra	211—217	129—130/1	7.87—8.10
Zyto			korz. pol.=232 f. pud.
„ polskie	158—159	121—122	5.65—5.68

Termina na pszenicę w cenach spadające. Za czerwiec lipiec płacono 203—201½ mr., żądano w końcu 200 m., ofiarowano 198 m. Za lipiec-sierpień płacono 205—200 mr., żądano w końcu 200 mr., ofiarowano 198 m. Za wrzesień-październik płacono 205½—203 m., żądano w końcu 201, ofiarowano 199 mr. Wypowiedziano w tym tygodniu 150 ton. Za żyto płacono za czerwiec-lipiec 157 mr., za wrzesień-październik żądano w końcu 154 m. Wypowiedziano 75 ton.

Z Polski dowieziono do Gdańska przez Toruń od 24 czerwca 744 ton pszenicy 68 ton żyta

w ogóle	28 108	4941	w tym roku,
naprzeciw	40,423	7186	w równym czasie 1875.

Depesze. Londyn 30 czerwca. Angielska pszenica węgla, nadeszłe ładunki spokojne, inne zboże spokojne i niezmiennione. Powietrze chłodne.

Amsterdam 30 czerwca. Pszenica w miejscu bez interesu. Termina niżej. Żyto niżej.